

Grubość ściany kadłuba można obliczyć w przybliżeniu ze wzoru dla den kotłowych.

$$s = xy \frac{Dp}{2R_m} + \Delta s \quad \text{mm} \quad (19.1)$$

gdzie: p — ciśnienie w kadłubie w MPa, D — największy wymiar kanału w mm, R_m — wytrzymałość materiału na rozierwanie w MPa, $x \approx 4,5$ — współczynnik bezpieczeństwa, y — współczynnik uwzględniający profil kanału (dla profilu kołowego $y = 1,6$), Δs — naddatek grubości na niedokładne wykonanie odlewu ($\Delta s = 2 \div 5$ mm).

W pompach z kanałem zbiorczym kadłub jest elementem narażonym na największe naprężenia i grubość jego ścianek powinna być w pierwszej kolejności sprawdzona. Duże kadłuby pomp usztywnia się dodatkowymi żebrami zewnętrznymi.

19.4. Kierownice

Kierownice są prawie zawsze odlewane. Wytyczne ich wykonania są podobne jak dla wirników. Należy również zwrócić uwagę na prawidłowość kształtu łopatek kierowniczych i zachowanie zgodności kątów wlotowych i wylotowych łopatek z projektem, gdyż od nich zależy wielkość strat przepływu przez kierownice. Kanały międzyłopatkowe kierownic należy oczyścić z piasku formierskiego i usunąć większe nierówności.

19.5. Dławnice

Uszczelnienia miejsc, w których obracający się wał pompy przechodzi przez kadłub, nazywamy *dławnicami*.

Zadaniem dławnic jest:

- zapobieganie przeciekom pompowanego ośrodka na zewnątrz, w przypadku gdy ciśnienie wewnątrz pompy przed dławnicą jest większe od ciśnienia atmosferycznego,

- zapobieganie przedostawaniu się powietrza do wnętrza pompy, przy ciśnieniu przed dławnicą mniejszym od atmosferycznego.

Rozróżniamy kilka podstawowych rodzajów dławnic:

- dławnice z uszczelnieniem sznurowym (*miękkim*), stosowane dotychczas powszechnie w pompach;

- dławnice ze stałą tuleją dławiacą, w których dławienie występuje w długiej szczelinie prostej lub labiryntowej między tuleją a wałem; w tym rozwiązaniu dławnicy jakiegokolwiek ugięcie wału jest niedopuszczalne; ten rodzaj dławienia, jako jedyny jest stosowany bardzo rzadko w pompach, natomiast jest stosowany w pompach do gorącej wody jako uszczelnienie wstępne, przed uszczelnieniem głównym;

- dławnice z kilkoma tulejami dławiącymi „pływającymi”, tzn. o swobodzie ruchu w kierunkach poprzecznych-promieniowych; te dławnice również są stosowane bardzo rzadko w pompach;